

Udgifter ved Jernbaneanlæg, som ere hjemlede ved Lovene af 8de Maj 1894, staaer til Rest 5,300,000 Kr., som ville komme til Udgift i dette og de to nærmest følgende Finansaar, altsaa inden 1ste April 1904. Yderligere kan der komme til Udgift i Henhold til disse Love et Beløb af omtrent 3 Mill. Kr., nemlig for saa vidt der bliver givet Koncession paa de 6 private Baner, som endnu staa tilbage i Henhold til Loven om private Baneanlæg af 8de Maj 1894, men det er dog ikke sikkert, at dette Beløb vil komme til Udgift. Endelig er der Udlaan til Tilvejebringelse af Jordlodder for Husmænd, hvilke Udlaan ifølge Loven af 1899 i Løbet af 5 Aar kunne udgøre i alt 10 Mill. Kr., saaledes at det var Forudsætningen, at hvad der ikke kom til Anvendelse i det ene Finansaar, skulde kunne bringes til Anvendelse i et følgende Finansaar. Da der hidtil kun har været udgivet til dette Øjemed knap 1 Mill. Kr., vil der muligvis endnu kunne blive tilbage at udrede henimod 9 Mill. Kr. Lige over for disse betydelige Udgifter, som saaledes i de nærmeste Finansaar ville komme til at forestaa i Henhold til de her nævnte Love, og som helt eller delvis ved disse Love ere forudsatte at skulle dækkes ved Statslaan, har det været naturligt for Finansministeren at tage under Overvejelse, om det ikke vilde være rigtigt at tilvejebringe Midlerne til Dækning af samtlige disse Udgifter under et. Der er selvfølgelig forskellige Betragtninger, der kunne fremføres pro og kontra om Ønskeligheden af at gøre det Laan, der optages, noget større eller mindre. Paa den ene Side er det upraktisk at gøre det for lille, thi Opmærksomheden for et alt for lille Laan vil paa de udenlandske Børser være ringe, og man vil opnaa bedre Kurs, naar man formaar at vække nogen Interesse for Laanet ogsaa ved dets Størrelse. Dernæst vil det heller ikke være heldigt at indskrænke sig til at laane et saa lille Beløb, at man bliver nødsaget til snart igen at ty til Pengemarkedet. En saadan stadig og hyppig Tilbagevendelse er i flere Henseender selvfølgelig ikke heldig. Paa den anden Side er det heller ikke ønskeligt at gøre Laanet for stort. For det første, for saa vidt Pengene ikke komme til Anvendelse straks, ligge de foreløbig hen til Unytte i Statskassen og ville muligvis kunne bringe et ikke ubetydeligt Rentetab i Mellemtiden. Dernæst er der for os, hvor jo forholdsvis smaa Summer ere i Stand til at udøve en Indflydelse paa Pengemarkedets Tilstand, altid den Betænkelighed ved med eet Slag

at trække for store Beløb ind fra Udlandet, at man let vil kunne forrykke det naturlige Forhold paa Laanemarkedet og give Stød til Pengeanvendelser, som i og for sig ikke ere vel overvejede. Disse forskellige Betragtninger, afvejede mod hinanden, have ført til, at jeg har maattet anse det Beløb, som foreslaas i det foreliggende Lovforslag, og som vil indbringe Statskassen en Nettosum af henimod 30 Mill. Kr., for at være passende. Hvis jeg gaar ud fra, at samtlige de Udgifter, jeg før nævned, faktisk skulde komme til Afholdelse, vil det dreje sig om et Beløb af i alt omtrent 31 Mill. Kr., altsaa dette Beløb vil ikke fuldt ud kunne dækkes ved Statslaanet. Men der er megen Sandsynlighed for, at det ikke vil ske, og at der paa en eller flere af disse Poster vil blive Besparelse, saaledes at hele Summen ikke kommer til Anvendelse. Det Beløb, som i saa Tilfælde mulig vil spares, vil være en meget kærkommen Forstærkning for den disponible Kassebeholdning.

Jeg skal derefter endnu nævne nogle Enkeltheder med Hensyn til de Betingelser, som ere anførte i Lovforslaget med Hensyn til Afslutningen af Laanet. Der er først Kursen. Den Kurs, det er lykkedes at opnaa Tilbud om, er 96 for et $3\frac{1}{2}$ pCt. ikkeamortisabelt Laan. Jeg har med værdifuld Assistance af Nationalbanken modtaget Tilbud fra en Række inden- og udenlandske Bankkonsortier, og dette er det gunstigste Tilbud af dem, der ere fremkomne. Det er ingenlunde saa gunstig en Kurs som den, vi opnaaede i 1897, da Staten for 3 pCt. fik en Kurs af $97\frac{1}{4}$. Men Pengemarkedet har været langt ugunstigere i Mellemtiden. I Fjor Efteraar, da der var Tale om at optage et $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan, blev der nævnt en Kurs af 92 som opnaaelig, og i Foraaret, i Februar Maaned, antog man at kunne naa 93. Nu har heldigvis det internationale Pengemarked bedret sig, saa det har været muligt at naa en Kurs af 96, hvilket altsaa er forholdsvis meget fordelagtigt for Staten. — Der kunde dernæst være forskellige Meninge om, hvorvidt Ordningen af det foreslaaede Laan paa to Punkter maaske skulde have været en anden. For det første med Hensyn til Rentefoden. Der kunde være Tale om, hvorvidt man hellere skulde have optaget Laanet til en anden Rentefod, f. Eks. 3 pCt., og der forelaa ogsaa for Finansministeren Tilbud om Laan til denne Rentefod. Det gunstigste 3 pCt. Laan, som blev tilbudt, var til en Kurs af $86\frac{1}{2}$, altsaa $9\frac{1}{2}$ under den Pris, der er opnaaet for $3\frac{1}{2}$ pCt. Laan. Ville vi tage det rent forholds-